

Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad

Framställan från förskolenämnden

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet, godkänns.
2. Riktlinjerna, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet, träder i kraft den 1 juli 2026.
3. Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (Dnr KS 2018/1451), bilaga 3 till utlåtandet, upphör därmed att gälla.

Föredragande borgarrådet Alexandra Mattsson

Sammanfattning av ärendet

Förskolenämnden har lämnat in en framställan om beslut av *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*, vilka föreslås ersätta nuvarande *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*.

Reglerna har reviderats för att följa ny lagstiftning, stärka rättssäkerheten och öka likvärdigheten i hela staden. Riktlinjerna har förändrats i flera delar, där bland annat struktur och mandat har förtydligats. Tillägg har gjorts om att alla barn ska erbjudas förskola, att kommunala verksamheter ska erbjuda garantiplatser samt att uppsökande verksamhet inleds från att barn fyllt två år.

Riktlinjerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2026, då det i utredningsarbetet har identifierats arbetsprocesser som behöver utvecklas för att möjliggöra implementeringen. Bland annat planeras en ny struktur av stödjande dokument som komplement till riktlinjerna.

En del av de ändringsförslag som inkom under den interna remissrundan har arbetats in i slutversionen.

Beredning

Ärendet har initierats av förskolenämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Stadsledningskontoret ser positivt på de föreslagna ändringarna, som anses stärka likställigheten i stadens styrning. Kontoret välkomnar särskilt strukturen med stöddokument och aktiv samordning, eftersom det bidrar till bland annat en ökad tydlighet och rättssäkerhet i stadens förskoleverksamhet.

Bromma stadsdelsnämnd lämnar ett antal synpunkter på förslaget, däribland efterfrågas förtydligande kring uttag av föräldraavgift vid interkommunala förskoleplaceringar.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd anser att det är positivt med en revidering av styrdokumentet i syfte att öka likställigheten i kö- och placeringshantering. Nämnden lyfter också specifika synpunkter kring en del av de förändringar som föreslås.

Farsta stadsdelsnämnd ser positivt på de nya riktlinjerna, men anser bland annat att en del förtydliganden av vissa formuleringar behöver göras för att säkerställa en likvärdig service i staden.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd bedömer att förslaget till nya riktlinjer är väl anpassat utifrån rådande lagstiftning och i linje med stadens arbete. Nämnden ser också positivt på att ett kompletterande stöddokument skapas till det nya styrdokumentet, på grund av behov av stöd vid tolkningar av regelverket.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd ser positivt på att riktlinjerna förtydligats och renodlats och framhåller bland annat att det är positivt att den uppsökande verksamheten om att erbjuda allmän förskola ska ske från två år istället för tre år.

Järva stadsdelsnämnd ställer sig positiv till att riktlinjerna uppdaterats och bedömer att förslagen bidrar till ökad rättssäkerhet och likvärdighet. Nämnden välkomnar tydligheten kring bosättning, urvalskriterier och uppsökande arbete, men lyfter vissa behov av förtydliganden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att det är ett bra initiativ att reviderariktlinjerna för att de ska vara aktuella och relevanta. Nämnden efterfrågar förtydliganden och förändringar i vissa delar, bland annat gällande bestämmelserna om vistelsetid och rätt till förskola.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd ser positivt på att delar i riktlinjerna har förtydligats. Nämnden ger också ett antal synpunkter på förslaget, bland annat att förändringen att garantiplatser inte föreslås erbjudas vid fristående förskolor kan bli särskilt utmanande i stadsdelsnämndsområdet.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd är positiv till de föreslagna riktlinjerna och välkomnar, bland annat ur ett barnrättsperspektiv, förslaget att avskaffa den nuvarande regleringen om att förskoleplatsen kan sägas upp på grund av obetalda föräldraavgifter.

Skärholmens stadsdelsnämnd ser positivt på tydliga centrala riktlinjer för myndighetsutövning, beskriver att handläggningen av förskoleplatser kommer kunna ske snabbare till följd av regeländringen att alla barn erbjuds förskoleplats, och uppger att förändringarna kring garantiplacering kan underlätta planeringen.

Södermalms stadsdelsnämnd är överlag positiv till förslaget, men ger några förslag till förtydliganden och justeringar av riktlinjerna, bland annat gällande regelverket för barn till arbetslösa och svarstiden vid erbjudande om plats i förskola.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stadens förskolor lägger en god grund inför skolstarten. De nya riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad innebär flera förändringar som stärker barnperspektivet gällande vilka regler som ska gälla för barns rätt till förskola i staden.

I framtagandet av riktlinjerna har det viktigaste perspektivet varit att förskjuta fokus från kravställning på vårdnadshavare till att sätta barns rätt till förskola i främsta rummet. Det innebär att fler barn än i dagsläget kommer kunna ges plats i stadens förskoleverksamhet. Riktlinjerna värnar särskilt om de mest utsatta barnens möjlighet att delta i förskolans verksamhet. Vi vet att förskolans pedagogiska verksamhet spelar en särskilt stor roll för dessa barn.

En annan stor förändring är att staden nu tar det fulla ansvaret för att erbjuda barn plats i förskola inom garantitiden. Alltför länge har impopulära fristående förskolor getts möjlighet att fortsätta bedriva sin verksamhet, när staden har tilldelat barn garantiplatser på dessa förskolor. Alla ska kunna lita på att det finns en bra kommunal förskola i närheten av hemmet.

Riktlinjerna har också ändrats med anledning av ändringar i skollagen, bland annat gällande uppsökande verksamhet för ökad inskrivningsgrad i förskolan. Stockholms stad sätter med dessa riktlinjer en högre ambitionsnivå än vad skollagen anvisar. Den uppsökande verksamheten ska bedrivas redan gentemot familjer med barn i tvåårsåldern, istället för treårsåldern. Ambitionen är att fler barn ska hitta till förskolans verksamhet tidigare och få en bättre grund inför skolstarten.

Ett stärkt fokus på barns rätt till förskola innebär också bra förutsättningar för familjerna. Barn till arbetslösa har rätt till heltid i förskolan, vilket skapar möjligheter för föräldrarna att komma i sysselsättning. Barn till föräldralediga har även fortsättningsvis rätt att delta i förskolans verksamhet 30 timmar i veckan, vilket ger dem möjligheter att fortsätta utvecklas och lära ihop med sina kompisar medan föräldrarna har möjlighet att fokusera på det yngre syskonet. De nya riktlinjerna ger

också föräldrar möjlighet att längst en vecka fundera på om den förskoleplats de erbjudits passar deras barn.

En del av de ändringsförslag som inkom under den interna remissrundan har arbetats in i slutversionen.

Steg för steg stärker vi i den rödgröna majoriteten stadens förskolor och sätter barnen i främsta rummet. Med de här riktlinjerna tar vi stora kliv framåt för en stad som i ännu högre utsträckning fokuserar på barnens bästa.

Bilagor

1. Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad, dnr KS 2025/482-18.1
2. Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad med spårade ändringar, dnr KS 2025/482-18.2
3. Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad, dnr KS 2025/482-1.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarråden Dennis Wedin och Andréa Hedin (båda M) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna förslag till beslut
2. Att formuleringen stryks om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att riktlinjerna ska innehålla att fristående förskolor ska bidra till att tillhandahålla garantiplatser.
4. Att därutöver anföra

Förskoleplatser för barn med avslagsbeslut

Att erbjuda förskoleplats till barn som vistas i Sverige illegalt kan bidra till att förstärka det så kallade skuggsamhället. När människor som saknar laglig rätt att vistas i landet får tillgång till välfärdstjänster riskerar det att skapa en parallell struktur vid sidan av det reguljära samhället. Detta kan i sin tur försvåra arbetet med att upprätthålla ett rättssäkert och ordnat migrationssystem, samtidigt som det enskilda barnet hamnar i kläm.

Ett annat problem är att det kan sända dubbla signaler. Å ena sidan fattar myndigheter beslut om att en person ska lämna landet, å andra sidan erbjuds samma personers barn plats i förskolan. Denna motsägelse kan underminera allmänhetens förtroende för

både migrationspolitiken och välfärdssystemen. Det kan också upplevas orättvist av familjer som följt regelverket, väntat på beslut eller själva flyttat från Sverige när de nekats uppehållstillstånd.

Vidare kan tillgången till förskola för barn som fått avslagsbeslut göra att familjer som egentligen borde återvända stannar kvar längre. Föräldrar kan uppleva att barnens plats i förskolan ger en form av etablering som gör det svårare att följa ett eventuellt utvisningsbeslut. På så sätt kan erbjudandet om förskoleplats försvaga statens möjligheter att verkställa lagakraftvunna beslut. Att låta barn leva gömda år efter år är inte att arbeta för barnets bästa.

Slutligen kan det uppstå praktiska och ekonomiska konsekvenser. Kommuner som redan har pressade resurser behöver omfördela platser och personal för att inkludera barn som enligt lagen inte ska vistas i landet. Detta kan leda till längre köer eller sämre kvalitet för de barn som har laglig rätt till förskoleverksamhet. På längre sikt riskerar det att skapa en belastning på välfärdssystemet och en normalisering av ett parallellsamhälle.

Fristående förskolor och garantiplatser

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar och det är tydligt att ideologi prioriteras framför att förenkla vardagen för Stockholms barnfamiljer.

Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Vi vill i stället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Reservation av borgarrådet Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Förskolenämnden avslår förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att därutöver anföras

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 1 oktober 2025

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M) som är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation av Gabriel Kroon (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå föredragande borgarråds förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förskoleförvaltningens konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Reservation av Jan Jönsson (L) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Föredragande borgarrådets förslag till beslut avslås.
2. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att delvis godkänna riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad
2. Att fristående förskolor även fortsättningsvis ska omfattas av systemet med garantiplatser
3. Att därutöver anföra följande:

Stockholms stad planerar nu att förändra reglerna för ansökan och placering i förskola. En central del i förslaget är att garantiplatser endast ska tilldelas inom de kommunala förskolorna, vilket innebär att de fristående verksamheterna inte längre omfattas av garantin.

Detta väcker stor oro. Förslaget riskerar att stänga ute omkring en tredjedel av stadens förskolor som alternativ för föräldrar, vilket drastiskt minskar valfriheten och möjligheten att hitta en förskola som motsvarar barnets och familjens behov. För många familjer skulle det i praktiken innebära att de tvingas acceptera en plats på en förskola de egentligen inte vill ha, kanske för att den ligger för långt bort eller inte uppfyller deras förväntningar. Risker är då stor att barnet senare behöver byta förskola, något som skapar oro och brist på kontinuitet både för barn och föräldrar.

Barnkonventionen är tydlig: barnets bästa ska komma först. Att neka förskoleplats till barn som vistas i Stockholm utan tillstånd är att blunda för verkligheten och vända ryggen åt barnets rättigheter. Förskolan är en avgörande del av det livslånga lärandet och en av de viktigaste nycklarna till språk, trygghet och framtidstro. Stockholm ska vara en stad där alla barn – oavsett bakgrund och oavsett juridisk status – får samma chans till en bra start i livet.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) enligt följande.

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Kristdemokraterna ser med oro på de föreslagna revideringarna av riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg. Att kommunen ska stå för alla garantiplatser riskerar att leda till placeringar längre från hemmet. Detta kan i utsträckningen innebära att ett barn som erbjuds förskoleplats längre från hemmet därefter byter till en förskola närmre hemmet när möjlighet väl kommer – med ny inskolning, personal och barngrupp som följd. Kristdemokraterna delar förvaltningens farhåga om att åsidosättandet av barns behov av trygghet och kontinuitet på detta sätt, innebär en risk för att principen om barnets bästa äventyras.

Att vänstermajoriteten därutöver väljer att utvidga vilka barn som har rätt till förskola genom att ändra kravet från ”folkbokförda” till ”bosatta”, är beklagligt. Detta sänder dubbla signaler till de föräldrar som uppehåller sig i staden illegalt och barnen riskerar därmed att bli fast i ett skuggsamhälle och utanförskap. Man bör inte på detta sätt skapa incitament för att fortsätta leva i staden illegalt. Det är faktiskt inhumant att ge tillgång till förskola, där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer att behöva lämna landet.

Även kravet på att man inte får ha obetalda föräldraavgifter till kommunen för att kunna erbjudas garantiplats föreslås tas bort, så även att uppsägning av plats sker om vårdnadshavare har två obetalda månadsräkningar. Detta riskerar att underminera legitimitet för den gemensam finansieringen av förskolan. Det kommer säkerligen att sticka i ögonen på många om man börjar tolerera slarv med betalningar utan konsekvenser.

Ärendet

Förskolenämnden föreslår att *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholm stad* ersätter nuvarande *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. De nya riktlinjerna har flera skillnader jämfört med det nuvarande styrdokumentet. Bland annat har de en ny struktur för att förenkla navigeringen och öka tydligheten i dess innehåll. Riktlinjernas syfte, omfattning och mandat har tydliggjorts i dess styrande egenskaper mot verksamheter inom egen samt fristående regi. De huvudsakliga ändringarna i de nya riktlinjerna jämfört med de tidigare reglerna redogörs för enligt nedan. Även huvuddelarna av den barnkonsekvensanalys som förskolenämnden har genomfört inom ramen utredningsarbetet i framtagandet av riktlinjerna presenteras.

Ny lagstiftning

I riktlinjerna har tillägg gjorts utifrån nya bestämmelser i skollagen, från 2023, om aktivt uppsökande av vårdnadshavare vars barn inte erhåller förskoleplats, med erbjudande och reservation av förskoleplacering. Kommunens skyldighet att erbjuda plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildning bedrivs på finska, meänkieli och samiska har lagts till.

Förtydligt och renodlat innehåll

Flera delar av riktlinjerna har förtydligats i innehåll, såsom ett tydliggörande av att fler barngrupper än folkbokförda barn har rätt till förskola i staden, genom att ersätta ordet ”folkbokförda” med ordet ”bosatta”. Andra exempel på förtydliganden som har gjorts är att vistelsetid för arbetslösa föräldrar har lagts till, med rätt till heltidsomsorg i förskola, att vårdnadshavare ges längre svarstid vid erbjudande om placering (sju kalenderdagar) samt förtydliganden kring avsteg från turordningen i placeringskön.

Borttaget innehåll

I tidigare regler fastställdes att en förutsättning för att erhålla erbjudande om plats i förskola i Stockholm stad var att familjen inte hade obetalda föräldraavgifter hos kommunen. Skrivelser fanns även om uppsägning av plats om vårdnadshavare har två obetalda månadsräkningar (föräldraavgifter). Dessa är borttagna i de föreslagna riktlinjerna. Även avsnitt som rör omsorg på obekväm arbetstid är borttaget, med hänsyn till att det finns särskilda riktlinjer som styr placeringen för denna omsorgsform.

Tillagt innehåll

I de reviderade riktlinjerna föreslås följande centrala förändringar:

- Alla barn i staden erbjuds förskola
- Kommunala verksamheter erbjuder garantiplatser
- Uppsökande verksamhet påbörjas från två års ålder

I förskolenämndens utredningsarbete, inklusive konsekvensanalys av dessa tillägg, framgår ett utvecklingsbehov som behöver omhändertas i syfte att implementera tilläggen samt möjliggöra att de kan omsättas i praktiken. Gemensamt för samtliga tre tillägg är ett behov av utökad information mot vårdnadshavare, verksamhet och myndighetsutövning. Förskolenämnden planerar för ett framtagande av stöddokument som ämnar att fylla ett vägledande syfte och säkerställa likställig bedömning av placeringar och tolkning av riktlinjerna.

För att kunna implementera tillägget att alla barn i staden erbjuds förskola har förskolenämnden identifierat ett behov av att ta fram ett nytt, tillitsbaserat arbetssätt samt nya rutiner för placering av barn, ersättningshantering och hantering av föräldraavgifter. Detta med mer fokus på barnets behov och bästa och mindre fokus på kontroll av vårdnadshavares behov och rättigheter. Arbetssätt för att motverka välfärdsbrottslighet behöver utvecklas och tillsynsprocessen av enskilda huvudmän behöver stärkas.

För att implementera tillägget om att endast kommunal verksamhet erbjuder garantiplatser behöver stadens befintliga avtal med fristående förskolor och pedagogisk omsorg om att vara med i gemensam köhantering ses över. Stadens ersättningssystem gällande garanti-/köpeng behöver förändras för att enskilda huvudmän inte ska missgynnas i förhållande till kommunal huvudman vad avser denna ersättningsform.

Barnkonsekvensanalys

Förskolenämndens barnkonsekvensanalys visar i huvudsak att riktlinjerna inte innebär negativa konsekvenser för barns rättigheter. Gällande tillägget om att kommunala verksamheter erbjuder garantiplats lyfts en risk för mindre hållbara placeringar enligt närhetsprincipen i bostadsområden med få kommunala förskoleplatser. Nämnden lyfter att det skulle kunna innebära att ett barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet och därefter byter förskola, med ny inskolning, personal och barngrupp som följd. Att barns behov av trygghet och kontinuitet åsidosätts bedöms vara en risk för att principen om barnets bästa kan äventyras. Nämnden lyfter att det innebär att stadsdelsförvaltningarna behöver arbeta proaktivt med att säkerställa tillgången till kommunal förskola i staden.

Förskolenämnden

Förskolenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 mars 2025 följande.

1. Förskolenämnden godkänner förslag till *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad* enligt bilaga till förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Förskolenämnden hemställer att kommunfullmäktige godkänner *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*, vilket ersätter gällande styrdokument *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad (Dnr KS 2018/1451)*.

3. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.
4. Paragrafen justeras omedelbart.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C), se Reservationer m.m.

Förskoleförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 10 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Nedan följer de förändringar som gjorts i styrdokumentet samt områden som identifierats där staden behöver arbeta vidare i syfte att implementera föreslagna riktlinjer i praktiken.

Innehållsförteckning, struktur och syfte

För att uppnå tydlighet för mottagarna av riktlinjerna har det förtydligats i ett inledande kapitel vilket syfte, omfattning och mandat riktlinjerna har. Därtill har en omstrukturering av innehållet gjorts och en innehållsförteckning tagits fram för att lättare kunna navigera i dokumentet.

Bindande respektive vägledande dokument

En juridisk översyn har genomförts av *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg* i Stockholms stad varvid förvaltningen identifierat att dokumentet innefattar dels regler som överensstämmer med skollagen, dels regler som är mer generösa än de krav som skollagen ställer på en huvudman. Det anges vidare i reglerna att såväl kommunal som enskild verksamhet är bundna av reglerna. Alla huvudmän, oavsett regiform, ska bedriva en verksamhet som följer skollagens krav. Det saknas dock rättsligt stöd för att i ett kommunalt styrdokument binda enskilda huvudmän till regler som går utöver skollagens bestämmelser. Förvaltningen föreslår därför att de nya riktlinjerna ska vara bindande för kommunala förskolor i sin helhet och för enskilda huvudmän endast i den del som avser urvalskriterier vid intag av barn. Vad gäller urvalskriterier har Stockholms stad lagligt stöd² att besluta om på vilka grunder en enskild huvudman gör urval i de fall det inte finns plats för alla sökande till dennes verksamhet.

Det bör dock betonas att riktlinjerna fortsatt ska kunna användas av enskilda huvudmän som ett vägledande dokument och uppmuntras att tillämpa dem. Detta i syfte att uppnå likvärdighet vid placering av barn i stadens samtliga förskolor och pedagogisk omsorg oavsett regi.

Tillägg utifrån ny lagstiftning

Den 1 juli 2023 tillkom nya bestämmelser i skollagen som innebär att alla kommuner aktivt ska arbeta uppsökande och ta kontakt med vårdnadshavare till barn som inte har en plats i förskolan. Kommunerna ska bland annat erbjuda och reservera en förskoleplats även om barnets vårdnadshavare inte har ansökt om förskoleplats. Till

detta hör även att Stockholms stad har en skyldighet att erbjuda, om vårdnadshavare begär det, plats i förskola där hela eller en väsentlig del av utbildningen bedrivs på finska, meänkieli respektive samiska. Ovanstående bestämmelser har getts utrymme i avsnitt 2.3.3-2.3.4 samt 4.2.3 i föreslagna riktlinjer.

Förtydligat och renodlat innehåll

Riktlinjerna har i följande delar varit föremål för förtydliganden.

- Ändringar har gjorts från ”folkbokförda” barn till ”bosatta” barn i syfte att tydliggöra att fler barngrupper än folkbokförda barn har rätt till förskola i staden.
- Ändringar från ”förälder” till ”vårdnadshavare” i de delar som rör ansökan och uppsägning av plats i förskola.
- Vistelsetid för barn med arbetslösa föräldrar har lagts till. Barn med arbetslösa föräldrar har rätt till 30 timmar förskola.
- Regler kring vistelsetid, placering och avgift har tydliggjorts för barn som är i behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.
- Vårdnadshavare ges längre tid att besvara ett platserbudande (7 dagar) samt förtydliganden kring vad som händer om vårdnadshavare inte svarar på erbjudande om plats.
- Förtydliganden kring avsteg från turordningen.
- Förtydliganden kring anmälan om förändringar av vistelsetid för föräldrar.
- Förtydliganden kring alternativ förskola under semester, APT och planeringsdagar.
- Tillägg kring kontaktförsök innan förskolan säger upp en plats som stått outnyttjad en månad.
- Ändringar och förtydliganden gällande undantag från uppsägning av outnyttjad plats.

Delar som tagits bort

Följande delar i nuvarande *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad* har inte tagits med i föreslagna riktlinjer.

- Att en förutsättning för att erhålla erbjudande om plats i förskola i Stockholm är att familjen inte har obetalda föräldraavgifter hos kommunen.
- Avsnitt om omsorg på obekväm arbetstid.
- Att uppsägning av plats sker om vårdnadshavare har två obetalda månadsräkningar (föräldraavgifter).

Anpassningar utifrån tillägg och fortsatt arbete inför implementering

Det föreslagna riktlinjedokumentet har även utformats utifrån följande tillägg:

- Alla barn i staden erbjuds förskola

- Kommunala verksamheter erbjuder garantiplatser
- Uppsökande verksamhet påbörjas från två års ålder

Nedan följer en kortfattad beskrivning av det fortsatta arbete som behöver pågå i syfte att förbereda implementering av de föreslagna tilläggen i riktlinjerna så att de ska kunna omsättas i praktiken. Förändringarna kommer påverka många olika delar i arbetssätt och för det behöver förskoleförvaltningen utveckla arbetsformer och ta fram stöddokument samt att stadsdelsförvaltningarna och Serviceförvaltningen behöver ges förutsättningar för att kunna anpassa och ställa om i sitt arbete. Med anledning av detta är förvaltningens förslag att riktlinjerna träder i kraft tidigast den 1 juli 2026.

Alla barn i staden ska erbjudas förskola

Av förvaltningens utredning framkommer att ett flertal grupper av barn inte erbjuds förskola i Stockholms stad idag. Det framkommer vidare av utredningen att bedömningarna av barns rätt till förskola inte sker likvärdigt vad avser folkbokförda och icke-folkbokförda barn. För att tillgodose att alla barn i staden erbjuds förskola och att hanteringen sker på ett likvärdigt sätt ser förvaltningen att följande behöver utvecklas.

- Framtagande av nytt, enhetligt och mer tillitsbaserat arbetssätt samt nya rutiner för placering av barn, ersättningshantering och hantering av föräldraavgifter. Detta med mer fokus på barnets behov och bästa och mindre fokus på kontroll av vårdnadshavares behov och rättigheter.
- Framtagande av nya blanketter och information på stadens informationsplattformar.
- Utredning och framtagande av rutin för inskrivning av vissa barngrupper i barn- och elevregistret (BER).
- Utveckling av arbetssätt för att motverka välfärdsbrottslighet.
- Stärka tillsynsprocessen av enskilda huvudmän.

Kommunala verksamheter erbjuder garantiplatser

I nuvarande regler för intagning och plats i förskola anges att Stockholms stad garanterar barn en plats i förskola inom tre månader.³ I dagsläget är kommunala förskolor, fristående förskolor och pedagogisk omsorg med i den gemensamma kön och bidrar till garantiplatser. De fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg som önskar omfattas av den gemensamma köhanteringen skriver avtal med staden om att få ingå i den under förutsättning att verksamheterna bidrar till stadens garantiplatser. För detta utgår även en extra ersättning till samtliga verksamheter som erbjuder garantiplatser. I nuläget har staden avtal med 120 enskilda huvudmän. Det handlar om cirka 230 fristående förskolor och 18 enskilt bedrivna pedagogisk omsorg.

Detta motsvarar en kapacitet på cirka 12 800 förskoleplatser och cirka 100 platser i pedagogisk omsorg. Stadsdelsnämnderna tilldelas garantipeng om 1 000 kr per barn

för att uppfylla kraven om att erbjuda garantiplats för barn enligt gällande regler. Med hänsyn till likabehandlingsprincipen⁴ ska alla regiformer tilldelas medel på lika villkor. Detta innebär att fristående huvudmän som anslutit sig till stadens gemensamma kö och bidrar med garantiplatser i dagsläget tilldelas en motsvarande summa, en så kallad köpeng om 1 000 kr per barn.

För att staden ska tillgodose att kommunala verksamheter erbjuder garantiplatser framöver har förvaltningen identifierat att följande arbete och åtgärder behöver vidtas.

- Framtagande av informationsmaterial till vårdnadshavare
- Framtagande av nytt avtal mellan staden och fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg om att vara med i den gemensamma köhanteringen.
- Omförhandling av befintliga avtal mellan staden och fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg för att vara med i den gemensamma köhanteringen.
- Utredning och beslut om förändrat ersättningssystem inom staden. Detta för att tillgodose att enskilda huvudmän inte missgynnas i förhållande till kommunal huvudman vad avser ersättning, i detta fall kö/garantipeng (likabehandlingsprincipen).

Uppsökande verksamhet påbörjas från två års ålder

Enligt skollagen ska Stockholms stad, med start inför hösten det år barnet fyller tre år, genom uppsökande verksamhet ta kontakt med vårdnadshavare till barn som ska erbjudas allmän förskola och som inte har en plats i förskola och informera om förskolans syfte och barnets rätt till förskola.

I utredningen framgår att stadsdelsförvaltningarnas uppsökande verksamhet är systematiserad gällande inventering av ej inskrivna barn, informationsutskick och riktade erbjudanden som följs upp. Även medarbetare vid öppen förskola är delaktiga i det uppsökande uppdraget. Två gånger per år skickas information om allmän förskola till samtliga barn över tre år som inte har plats eller står i kö till förskola.

För att tillgodose att uppsökande verksamhet i form av kontakt och informationslämning sker till vårdnadshavare för barn vid två års ålder har förvaltningen identifierat att följande arbete och åtgärder behöver vidtas.

- Framtagande av nya rutiner.
- Framtagande av nytt informationsmaterial.

Framtagande av stöddokument vid tillämpning av riktlinjerna

För att ytterligare säkerställa likvärdiga bedömningar vid ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg avser förvaltningen att ta fram stöddokument för tillämpning av de föreslagna riktlinjerna. Stöddokumentet är tänkt att rikta sig till köhandläggare vid stadens stadsdelsförvaltningar och serviceförvaltningen som administrerar kö och placering samt till enskilda huvudmän som administrerar sin

egen kö. Syftet är att underlätta för kommunal förvaltning, fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg när det gäller omsättandet av riktlinjerna.

Framtagande av stödmaterial som ersätter Riktlinjer för fristående förskola samt Riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg

Mot bakgrund av förändringarna i föreslagna riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg, samt kommunfullmäktiges nya anvisningar för stadens styrdokument, ser förvaltningen ett behov att ersätta nuvarande *Riktlinjer för fristående förskola* samt *Riktlinjer för enskild pedagogisk omsorg* till mer renodlat informations/stöddokument. Detta i syfte att tydliggöra för enskilda huvudmän vilka förväntningar som staden har vid tillståndsgivning och tillsyn i enlighet med skollagensbestämmelser. Nuvarande riktlinjer är dessutom beslutade av utbildningsnämnden, vilket ytterligare påkallar en revidering eftersom förskolefrågorna idag handhas av förskolenämnden.

Konsekvenser för barns rättigheter samt för jämställdhet

Förvaltningen har i utredningen gjort en barnkonsekvensanalys utifrån föreslagna riktlinjer. I barnkonsekvensanalysen framkommer i huvudsak följande.

Förvaltningen bedömer att nya formuleringar, struktur och tillägg utifrån ny lagstiftning inte innebär några negativa konsekvenser för barns rättigheter.

Avseende att riktlinjerna är styrande för kommunal verksamhet och vägledande för enskilda huvudmän bedömer förvaltningen inte innebära negativa konsekvenser för barn, däremot kan servicekvaliteten variera mellan regiformerna.

Vad avser tillägg om att alla barn i staden ska erbjudas förskola bedömer förvaltningen att konsekvenserna, på lång sikt, är positiva och i linje med barns bästa och barns rättigheter. Vidare innebär mer likvärdiga bedömningar i staden vid ansökning och placering att barns rätt beaktas i högre grad.

Gällande tillägg om att kommunala verksamheter ska erbjuda garantiplats visar förvaltningens utredning att det kan innebära en risk för mindre hållbara placeringar enligt närhetsprincipen i bostadsområden med få kommunala förskoleplatser. Det skulle kunna innebära att ett barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet och därefter byter förskola, med ny inskolning, personal och barngrupp som följd. Att barns behov av trygghet och kontinuitet åsidosätts innebär, enligt förvaltningens bedömning, en risk för att principen om barnets bästa kan äventyras. Detta innebär att stadsdelsförvaltningarna behöver arbeta proaktivt med att säkerställa tillgången till kommunal förskola i staden.

Förslaget är vidare könsneutralt och får inga konsekvenser för jämställdhet mellan män och kvinnor.

Remissammanställning

Ärendet har initierats av förskolenämnden och remitterats till stadsledningskontoret, Bromma stadsdelsnämnd, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Farsta stadsdelsnämnd, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd, Järva stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd, Skarpnäcks stadsdelsnämnd, Skärholmens stadsdelsnämnd och Södermalms stadsdelsnämnd.

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret.....	16
Bromma stadsdelsnämnd.....	17
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd.....	19
Farsta stadsdelsnämnd.....	21
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd.....	22
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd	23
Järva stadsdelsnämnd	25
Kungsholmens stadsdelsnämnd	27
Norra innerstadens stadsdelsnämnd	30
Skarpnäcks stadsdelsnämnd	31
Skärholmens stadsdelsnämnd	33
Södermalms stadsdelsnämnd.....	35
Reservationer m.m.....	39

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 juni 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I kommunfullmäktiges budget står att en bra start i livet börjar i förskolan och att rätten till förskola ska värnas och utvecklas. En del i detta är att säkerställa en hög kvalitet vid stadens arbete med placeringar. Stadsledningskontoret ser positivt på att revideringen har genomförts i syfte att stärka dess styrning samt öka likvärdigheten och rättssäkerheten, genom ökad tydlighet och transparens.

Förskolenämndens utredning av tilläggen, med tillhörande konsekvensanalys, anses innefatta samtliga väsentliga delar som behöver synliggöras för att möjliggöra implementering av riktlinjerna. Stadsledningskontoret instämmer vid att stadens arbete mot välfärdsbrottslighet och tillsynsprocesser behöver stärkas, för att säkerställa rätt ersättning till fristående huvudmän.

Föreslaget tillägg om att garantiplatser inom staden tillhandahålls av kommunala verksamheter innebär en nödvändig justering av den kö-/garantipeng som idag tilldelas både fristående och kommunala verksamheter. Garanti-/köpengen uppgick till 38,3 mnkr under 2024. Vid beslut om nya riktlinjer ser stadsledningskontoret att ersättningen behöver utgå, för att staden ska efterleva den likabehandlingsprincip som gäller om lika tilldelning till båda regiformer. En förutsättning för verkställandet av detta är att samtliga avtal mellan staden och fristående huvudmän är omförhandlade per 1 juli 2026, då förskolenämnden föreslår att riktlinjerna träder i kraft.

En annan aspekt i tillägget om förändrad hantering av garantiplatser är de som lyfts i förskolenämndens barnkonsekvensanalys, om risker för påverkan på kontinuiteten i förskoleplaceringar. Stadsledningskontoret vill särskilt lyfta vikten av stadens arbete med att tillgodose en god tillgång till kommunala förskoleplatser och fortsatt hög kvalitet för att minimera denna risk. Inom Stockholm stads totala antal förskolor utgörs 53 procent av kommunala förskolor. Innerstadens stadsdelsnämndområden har lägst andel kommunala förskolor, med en andel om 38-46 procent. Arbetet med att tillgodose kommunala förskoleplatser blir av särskild vikt inom dessa områden.

Stadsledningskontoret ser att delar av riktlinjerna, i likhet med tidigare regler, kan vara föremål för tolkning och därmed riskera olikheter i hur myndighetsbedömningar görs. Samtidigt hade en styrning på högre detaljnivå i riktlinjerna inneburit en inbyggd inläsningsseffekt. Nödvändiga löpande justeringar inom ramen för stadens samverkans- och kvalitetsutvecklingsarbete hade försvårats. Stadsledningskontoret bedömer att de delar som är föremål för tolkning, med risker för olikheter inom stadens bedömningar, kan stävas via förskolenämndens föreslagna struktur för stöddokument. Genom att förskolenämnden tar fram stödmaterial och verkar aktivt samordnande och stöttande i en likställig hantering kan riskerna minimeras. Stadsledningskontoret ser att den föreslagna strukturen möjliggör för löpande justeringar i stödmaterial och vägledning för att underlätta administration och säkerställa rättssäkerheten vilket är positivt. Föreslagen struktur med stödjande dokument bedöms stärka stadens arbete.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar om godkännande av förslag till reviderade *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholm stad*, vilket ersätter gällande styrdokument *Regler för intagning och plats i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 5 juni 2025 följande.

Nämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Hanna Wistrand (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Johan Duvdahl (C), se Reservationer m.m.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Bromma stadsdelsförvaltning vill framföra följande synpunkter gällande de nya riktlinjerna.

2.2.2 Barn till vårdnadshavare/föräldrar som är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, har rätt till plats i förskola i en omfattning om 30 timmar per vecka, (8 kap. 6 § skollagen). Vistelsetiden fördelas under fyra eller fem dagar, som huvudregel från kl. 08.00–09.00 till kl. 14.00–16.00. Förläggningen av tiden regleras terminsvis.

I punkten 2.2.2 föreslås en förändring att vårdnadshavare som är arbetssökande ska ha rätt till omsorg i begränsad omfattning, 30 timmar per vecka. Förvaltningen menar att det finns svårigheter i regelefterlevnad och kontroll då det saknas åtkomst till register för uppgifter om sysselsättning eller inkomstkälla. Att söka sådana uppgifter hos andra myndigheter riskerar att bli tidskrävande.

3.5 Erbjudande om plats i förskola eller pedagogisk omsorg skickas till vårdnadshavare via e-tjänsten, e-post och sms. Om vårdnadshavare inte har uppgett någon e-post eller mobilnummer, skickas erbjudandet om plats via vanlig post. Besked om erbjuden plats accepteras eller inte ska lämnas inom sju vardagar från det datum då erbjudande skickats, om inte annat angivits i erbjudandet. Om vårdnadshavaren inte svarar inom angiven tid, förfaller erbjudandet och därmed även platsen i kön.

I punkten 3.5 föreslås förändring i antalet dagar som en vårdnadshavare har på sig att besvara ett erbjudande på. Förändringen till sju vardagar kan i princip innebära nio dagar om dessa inkluderar helgen. Detta kan innebära förlängda väntetider för familjer som står i kö till förskoleplats om det är flera andra familjer före i kön som nyttjar hela den nya svarstiden innan de tackar nej.

Inom samma punkt anser förvaltningen att formuleringen om vårdnadshavare som inte svarar inom angiven tid är otydligt formulerad gällande vilken kö som avses, om det enbart gäller den erbjudna förskolan eller även andra förskolor.

4.1.1 Platsgarantin innebär rätt till plats i förskola i staden från ett års ålder:

- senast inom tre månader, räknat från månadsskiftet efter det att ansökan lämnats in, eller
- den månad som angivits i ansökan, om den ligger längre framåt i tiden än tre månader.

Garantin gäller i första hand de verksamheter vårdnadshavaren valt att stå i kö till. Om plats inte kan erbjudas enligt vårdnadshavarens val, ska plats erbjudas så nära hemmet som möjligt i det stadsdelsnämndsområde där barnet är folkbokfört eller i övrigt bosatt. Placering genom platsgarantin görs endast i de verksamheter som bidrar till platsgarantin, det vill säga samtliga kommunala verksamheter. Det är den

stadsdelsnämnd där barnet är folkbokförd eller i övrigt bosatt som ansvarar för att platsgarantin uppfylls.

I punkten 4.1.1 föreslås förändringen att garantiplaceringar enbart kan göras på kommunala förskolor. Förvaltningen anser att en sådan förändring kan leda till längre resvägar för barn och vårdnadshavare om deras närmsta förskola inte är en kommunal.

5.2.2 Om mottagande inte kan beviljas enligt 8 kap. 13 § skollagen eller om vårdnadshavaren önskar byta till en förskola i den nya hemkommunen, får platsen behållas i högst två månader efter utflyttning till annan kommun, i väntan på plats i den nya kommunen. Avgift debiteras av hemkommunen.

I punkten 5.2.2 anser förvaltningen att formuleringen kring debitering av avgift är otydlig. Förvaltningen hade gärna sett en formulering innehållande att debitering av avgift görs av hemkommunen om avtal mellan kommunerna har upprättats. Om inte avtal har upprättats får Stockholms stad på egen hand stå för den ekonomiska kostanden för kvargäendet i stadens förskola och att då låta folkbokföringskommunen ta in föräldraavgiften bidrar till en ekonomisk förlust för Stockholms stad.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Enskede-Årsta-Vantör stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Reservation av Peter Backlund (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Emelie Wassermann (SD), se Reservationer m.m.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 14 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att reglerna för intagning och plats i förskola i Stockholms stad revideras och att det tas fram en ny dokumentstruktur som stöd. Stadsdelsförvaltningen anser att tydligare riktlinjer ger en ökad likvärdighet och likställighet gällande kö- och placering i förskola i Stockholms stad. Nedan presenteras stadsdelsförvaltningens synpunkter på de förändringar som föreslås. Stadsdelsförvaltningen har inga synpunkter på övriga förslag till förändringar.

2. Rätt till plats

2.1 Erbjudande om plats

Stadsdelsförvaltningen motsätter sig förslaget om att vistelsetiden för barn till arbetslösa regleras till maximalt 30 timmar i veckan. Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget innebär ett extra administrativt arbete för både stadsdelsförvaltningen och vårdnadshavare. För att veta om vårdnadshavare arbetar eller är arbetslösa behöver

vårdnadshavarna lämna arbetsintyg. Det innebär en extra administrativ uppgift för stadsdelsförvaltningen, som kan ta mycket tid, beroende på hur ofta och i vilken omfattning arbetsintyg ska kontrolleras. För vårdnadshavare innebär förändringen ett extra steg i att söka förskola och erbjudas plats i förskola. Stadsdelsförvaltningen anser att ansökan om plats i förskola bör vara så enkel att genomföra som möjligt för vårdnadshavare. Stadsdelsförvaltningen ser också att det är svårt att få information om en vårdnadshavare blir arbetslös när barnet är inskrivet på förskola. Stadsdelsförvaltningen anser inte att personal på förskolorna ska ta in sådan information om vårdnadshavare.

Förslaget innebär även att de barn som idag har plats i förskola inte längre kommer ha rätt till förskola i samma omfattning, då det idag inte finns en reglering med antal timmar som barn till arbetslösa har rätt till. Förslaget innebär en försämring för dessa barn. Stadsdelsförvaltningen anser att stadens styrdokument bör vara enhetliga i strävan mot att fler barn ska gå i förskolan och att barn behöver förskola för att främja språkutvecklingen och att detta förslag inte går i samma linje.

2.3 Allmän förskola

Stadsdelsförvaltningen är positiv till förslaget att även kontakta familjer vars barn är två år för att informera om förskola. Det uppsökande arbetet kräver långsiktiga insatser och en tidig kontakt kan vara en framgångsfaktor.

Förslaget att ta första kontakt med familjer den höst barnet fyllt två år innebär ett utökat ansvar gentemot bestämmelsen i skollagen, som innebär att kontakt ska tas den höst barnet fyllt tre år. Förslaget innebär en utökad administrativ hantering för stadsdelsförvaltningen då det innebär fler vårdnadshavare till barn att kontakta. De barn som är två år som ska kontaktas har inte rätt till erbjudande om plats i allmän förskola, vilket barnen som är tre-fem år har.

3. Ansökan och besked om plats

Stadsdelsförvaltningen motsätter sig förslaget om ändrad svarstid från fem svarsdagar till sju svarsdagar (vardagar). I praktiken innebär en sådan förändring att den faktiska svarstiden blir nästan en fördubblad svarstid mot nuvarande svarstid. En förlängd svarstid innebär administrativa utmaningar då barn- och elevregistret inte automatiskt räknar bort helger och röda dagar. Förändring av svarsdatum behöver göras manuellt för varje erbjudande som skickas ut. Stadsdelsförvaltningen anser även att den föreslagna förändringen kan innebära negativa konsekvenser för vårdnadshavare och barn. Ett förlängt svarsdatum innebär att barnet inte kan erbjudas plats på förskolan den kommande månaden, utan eventuellt behöver erbjudas start senare än nödvändigt. Handläggningen av kö till förskolorna kommer att ta längre tid, då sista svarsdatum behöver inväntas innan nästa barn i kön kan erbjudas plats. Den finns en risk att både månadsskifte och inskolningsdatum hinner passera. Det innebär att barn får placering senare. För förskolorna innebär det även utebliven ersättning samt en försämrad möjlighet till planering.

4. Placering

Stadsdelsförvaltningen motsätter sig förändringen att fristående förskolor inte längre ska bidra till platsgarantin. Stadsdelsförvaltningen anser att förändringen riskerar att och vårdnadshavare negativt. Förändringen kan innebära en längre resväg till den kommunala förskola där barnen blir erbjudna plats, i jämförelse med om en garantiplats hade erbjudits på en fristående förskola. En lång resväg till förskolan innebär ofta att familjer väljer att byta förskola när en plats närmare hemmet kan erbjudas. Stadsdelsförvaltningen anser att riktlinjerna bör vara utformade för att verka för hållbara placeringar, vilket gynnar både barn, vårdnadshavare och förskolor.

Stadsdelsförvaltningen ser även att förändringen kan innebära att fristående förskolor inte kommer vilja vara med i den gemensamma kön, utan kommer hantera sina egna köer när fördelen med att få en garantipeng tas bort. Det riskerar att leda till minskad likställighet gällande hantering av kö och placering.

Stadsdelsförvaltningen har i vissa områden platsbrist på de kommunala förskolorna under vissa perioder under året. Det kan därför bli svårt att uppfylla platsgaranti. Stadsdelsförvaltningen ser en risk med att eventuellt behöva planera för tomma ”garantiplatser”, det vill säga platser för att kunna ta emot barn med garanti. En sådan lösning skulle vara mycket kostsam över tid för stadsdelsförvaltningen.

Barnrättsperspektiv

Stadsdelsförvaltningen anser att förslaget om att öka svarstiden kan leda till att barn får tillgång till förskola senare än nödvändigt och att riktlinjerna bör vara utformade så att barn inte får tillgång till förskola senare än nödvändigt, vilket är i enlighet med artikel 28 i barnkonventionen, barns rätt till utbildning. Stadsdelsförvaltningen anser även att förändringen att garantiplatser enbart ska erbjudas på kommunala förskolor inte utgår från barnets bästa. Stadsdelsförvaltningen anser att det bör vara barnets bästa att erbjudas en hållbar placering, som barnet kan gå kvar på utan att behöva byta på grund av att förskolan är för långt bort från hemmet.

I övrigt anser stadsdelsförvaltningen att stadsgemensamma riktlinjer bidrar till en likvärdighet och likställighet gällande hantering kö och placering vilket gynnar barns rätt till utbildning enligt artikel 28 i barnkonventionen.

Farsta stadsdelsnämnd

Farsta stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 18 juni 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M) och Camilla Bergman (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Leif Söderström (SD), se Reservationer m.m.

Farsta stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser över lag positivt på förslaget *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. Fokus i de nya riktlinjerna är alla barn i staden och deras rätt till förskola bland annat genom ändringar som bosatta och att vårdnadshavares ekonomiska problem inte ska vara ett hinder för barnets förskoleplanering. Detta ser förvaltningen gå i linje med Barnkonventionen och en positiv utveckling för alla barns rätt till utbildning.

Förvaltningen ser ett behov av förtydligande i vissa formuleringar för att minimera risken av tolkningar. Detta gäller främst i den nya skrivningen gällande arbetslösa vårdnadshavare där formuleringen nu är ”Barn till vårdnadshavare/föräldrar som är arbetslösa...”. Om detta gäller när en eller båda vårdnadshavarna är arbetslösa är tolkningsbart och kan behöva förtydligas för likvärd hantering i stadens verksamheter.

Förvaltningen ser även att de nya riktlinjerna innebär även mer administrativa uppgifter, både när det gäller kontrollen av vårdnadshavares arbetssituation och uppsökande verksamhet från två års ålder. Även om den uppsökande verksamheten ökar det administrativa arbetet så ser förvaltningen positivt på förslaget då det gynnar alla barns rätt till förskola.

Gällande vårdnadshavares arbetssituationer så ser förvaltningen ett behov av framtagande av tydliga rutiner och arbetssätt både gällande ansvarsfördelning och vilka delar som hanteras centralt i staden samt på respektive stadsdel.

Analys mänskliga rättigheter

Stadsdelsförvaltningen ser inte att ärendet påverkas av jämställdhetsaspekter.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Runar Finnman (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Robin Nilsen (L), se Reservationer m.m.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen bedömer att förslaget på nya riktlinjer är väl anpassat utifrån rådande lagstiftning och i linje med stadens arbete.

Förvaltningen ser positivt på att ett kompletterande stöddokument skapas till det nya styrdokumentet då det i dagsläget ofta uppstår behov av stöd vid tolkning av nuvarande regelverk. I samband med en del av de ändringar som nu föreslås ser vi att detta behov kommer öka då en del begrepp blir mer otydliga, exempelvis ändringen av folkbokförd till det nu föreslagna bosatta. Vi ser att ändringen är positiv men att behovet av tydligt stöd och handledning behövs för att stadens ska kunna göra mer likvärdiga bedömningar.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens svar på remissen om Förslag till Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Reservation av Fatima Nur (L), Michaela Hollis (KD) och Saad Gourrada (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Aras Amin m.fl. (M) och Pär Gustavsson (SD), se Reservationer m.m.

Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 19 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjerna förtydligats och renodlats enligt nedan:

- Ändringar har gjorts från ”folkbokförda” barn till ”bosatta” barn i syfte att tydliggöra att fler barngrupper än folkbokförda barn har rätt till förskola i staden.
- Ändringar från ”förälder” till ”vårdnadshavare” i de delar som rör ansökan och uppsägning av plats i förskola.
- Vistelsetid för barn med arbetslösa föräldrar har lagts till. Barn med arbetslösa föräldrar har rätt till 30 timmar förskola.
- Regler kring vistelsetid, placering och avgift har tydliggjorts för barn som är i behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola.
- Vårdnadshavare ges längre tid att besvara ett platserbjudande (sju dagar) samt förtydliganden kring vad som händer om vårdnadshavare inte svarar på erbjudande om plats.
- Förtydliganden kring avsteg från turordningen.
- Förtydliganden kring anmälan om förändringar av vistelsetid för föräldrar. Förtydliganden kring alternativ förskola under semester, arbetsplatsfräff (APT) och planeringsdagar.
- Tillägg kring kontaktförsök innan förskolan säger upp en plats som stått outnyttjad en månad.

- Ändringar och förtydliganden gällande undantag från uppsägning av outnyttjad plats.

Förvaltningen menar att förändringen av antalet svarsdagar på ett platserbjudande fortsatt bör uppgå till max fem dagar. Om svarstiden förlängs till sju dagar kan konsekvensen bli att barn och vårdnadshavare får vänta längre tid för plats på önskad förskola. Svarstiden om sju dagar kan också bli betydligt längre om det infaller så kallade röda dagar under perioden.

I förskoleförvaltningens utredning framkommer att ett flertal grupper av barn inte erbjuds förskola idag och att bedömningarna av barns rätt till förskola inte sker likvärdigt vad gäller folkbokförda och icke-folkbokförda barn. För att tillgodose att alla barn i staden erbjuds förskola och att hanteringen sker på ett likvärdigt sätt välkomnar förvaltningen förslagets delar om ett nytt och enhetligt arbetssätt, nya rutiner för placering av barn samt ersättningshantering och hantering av föräldraavgifter. Därtill nya blanketter och information på stadens plattformar. Förvaltningen ser det som nödvändigt att ett stödmaterial för tillämpningen av de föreslagna riktlinjerna tas fram i syfte att vägleda bland annat stadsdelsförvaltningarnas köhandläggare.

I förslagets kapitel 2.2; vistelsetid, har en ändring för barn till vårdnadshavare som är arbetssökande införts. Dessa barn har enligt det nya förslaget rätt till plats i förskola i en omfattning om 30 timmar per vecka och inte som tidigare obegränsad vistelsetid. Hur detta ska kontrolleras bör tydliggöras i det stödmaterial som ska komplettera riktlinjerna anser förvaltningen.

Förvaltningen menar vidare att förslaget om ändringar under kapitel 4.1 som avser platsgarantin och att placering endast ska erbjudas i kommunala verksamheter, kan påverka möjligheten att erbjuda plats så nära hemmet som möjligt. Den nuvarande situationen med ett minskat antal barn gör att förvaltningen har kapacitet att ta emot alla men närhetsprincipen kan bli svår i stadsdelsområden med få kommunala förskoleplatser. Konsekvensen för barnen kan bli att de senare byter förskola vilket innebär ny introduktion, ny barngrupp och personal.

Förvaltningen ser positivt på att den uppsökande verksamheten enligt Skollagen om att erbjuda allmän förskola till de barn som inte har en plats i förskola sänks från 3 år till 2 år. Det är också positivt att gemensamma rutiner samt informationsmaterial tas fram kring den uppsökande verksamheten enligt Skollagen.

Konsekvenser för barns rättigheter samt för jämställdhet

Bedömningen är att nya formuleringar och tillägg inte innebär några negativa konsekvenser för barns rättigheter. Tillägget om att alla barn ska erbjudas förskola är positiv och i linje med barns bästa och barns rättigheter. När det gäller tillägget om att kommunala verksamheter ska erbjuda garantiplatser kan det finnas en risk för mindre hållbara placeringar enligt närhetsprincipen. Förslaget får vidare inga konsekvenser för jämställdhet mellan kvinnor och män.

Järva stadsdelsnämnd

Järva stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens beslut och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Ghazal Saberian (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Patrick Amofah (C), se Reservationer m.m.

Järva stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att riktlinjerna har uppdaterats vad gäller struktur och innehåll. Det är särskilt värdefullt att syfte, omfattning och mandat nu tydliggörs redan i inledningen, vilket skapar en bättre förståelse för riktlinjernas tillämpning och funktion. Vidare anser förvaltningen att de ändringar och förtydliganden som genomförts för att anpassa riktlinjerna till gällande lagstiftning är nödvändiga och välkomnas, då de stärker rättssäkerheten och underlättar efterlevnaden av den nya lagstiftningen.

Synpunkter på specifika avsnitt i riktlinjerna

Punkt 2.1.1 – Utvidgad rätt till förskola

Förvaltningen är generellt positiv till den föreslagna skrivningen i avsnitt 2.1.1, där rätten till plats i förskola utvidgas till att omfatta inte enbart barn som är folkbokförda i Stockholm utan även barn som i övrigt är bosatta i staden, enligt 29 kap. 2 § skollagen. Förslaget bedöms kunna förenkla handläggningen genom att minska behovet av individuella prövningar och avstegsärenden, vilket i sin tur effektiviserar administrationen och skapar en mer rättssäker och likvärdig hantering.

Samtidigt förväntas förändringen leda till att fler barn omfattas av rätten till plats, vilket kan innebära att fler ansökningar kommer in samt att köerna potentiellt ökar. Detta kan påverka planeringen och tillgången till förskoleplatser på både kort och lång sikt, och ställer därmed krav på att förvaltningen har en starkt beredskap för ett potentiellt ökat söktryck. Därtill finns utrymme för tolkning kring vad som i praktiken avses med att vara "i övrigt bosatt", vilket kan behöva förtydligas i tillämpningen.

Trots dessa utmaningar anser förvaltningen att det är en välkommen förändring som bidrar till ökad likvärdighet och tydlighet i regelverket.

Punkt 2.2.2 – Barn till arbetslösa vårdnadshavare

Förvaltningen efterfrågar ett förtydligande av hur rätten till 30 timmar per vecka för barn till arbetslösa vårdnadshavare ska hanteras enligt punkt 2.2.2. Det är i nuläget

oklart om, hur och i vilken omfattning uppgiften om arbetslöshet ska kontrolleras samt vem som i sådana fall bär ansvaret för detta.

Punkt 2.2.3 – Barn i behov av särskilt stöd

Förvaltningen bedömer att punkt 2.2.3 behöver förtydligas, då det i dagsläget inte framgår vad som gäller för barn under tre års ålder. Den nuvarande skrivningen lämnar ett alltför stort tolkningsutrymme, vilket riskerar att leda till en ojämlig tillämpning av riktlinjerna mellan olika stadsdelsförvaltningar. Ett klargörande bör införas för att säkerställa likvärdighet i bedömningar och beslut.

Punkt 2.3.3 – Utökad uppsökande verksamhet

I fråga om en mer generös tillämpning av 8 kap. 12 a § skollagen, där det i riktlinjerna anges att: ”Första kontakt tas inför hösten det år barnet fyller två år samt varje höst och vår fram till dess att barnet fyller sex år”, i kontrast till skollagens grundformulering: ”Första kontakten tas inför hösten det år barnet fyller tre år”, noterar förvaltningen att detta medför en ökad arbetsbörda för handläggarna som ansvarar för köhanteringen.

Denna mer frekventa och tidigare lagda kontakt med vårdnadshavare innebär att handläggarna behöver hantera fler ärenden per barn under en längre tidsperiod. Trots detta bedöms arbetsbördan i dagsläget vara hanterbar inom ramen för befintliga resurser. Förvaltningen gör bedömningen att den generösare tillämpningen bidrar till ett stärkt barnperspektiv och ett ökat fokus på tidiga insatser, vilket väger upp den ökade arbetsinsatsen.

Punkt 3.5 – Förlängd svarstid för erbjudande om plats

Vid erbjudande om plats gäller idag en svarstid om fem kalenderdagar, vilket enligt de nya riktlinjerna föreslås förlängas till sju arbetsdagar. Förvaltningen vill uppmärksamma att den föreslagna förlängda svarstiden i praktiken kan innebära elva kalenderdagar om två helger infaller under perioden. Detta kan försvåra arbetet med att tillsätta uppsagda platser i tid, då svar från vårdnadshavare riskerar att dröja. I fall där en plats behöver tillsättas direkt vid uppsägningstidens slut, kan detta leda till att platsen står tom under en period om vårdnadshavare tackar nej sent eller inte svarar alls.

Förvaltningen föreslår att svarstiden i stället fastställs till fem arbetsdagar, vilket skulle möjliggöra snabbare hantering samtidigt som det ger vårdnadshavare tillräcklig tid för att fatta ett välgrundat beslut. Detta skulle också bidra till ett mer effektivt nyttjande av tillgängliga platser.

Punkt 4.3.1 – Ändring av vistelsetid

Förvaltningen delar bedömningen att en handläggningstid om 14 dagar är rimlig vid ändringar av vistelsetid. Däremot kan formuleringen ”omedelbart” i vissa fall vara svår att tillämpa i praktiken, särskilt om flera vårdnadshavare samtidigt begär

omedelbara förändringar. Det kan i sådana fall påverka verksamhetens planering, inklusive personalens schemaläggning.

Förvaltningen föreslår att formuleringen i stället justeras till:

”Efter bedömning av verksamhetens kapacitet”, för att tydliggöra att snabba förändringar endast kan genomföras om det är organisatoriskt möjligt. Vidare bör uttrycket ”Om situationen så kräver” förtydligas, bland annat vem som ska göra denna bedömning. Det är angeläget att riktlinjerna inte lämnar utrymme för oklar ansvarsfördelning i frågor som rör bemanning och arbetsmiljö.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation av Charlotta Schenholm (L), se Reservationer m.m.

Reservation av Henrik Sjölander m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Liliane Åkerlund (SD), se Reservationer m.m.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 20 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen anser att det är ett bra initiativ att revidera riktlinjerna för att de ska vara aktuella och relevanta.

Förvaltningen ser att några delar i de föreslagna riktlinjerna behöver förändras och förtydligas.

Rätt till förskola

Under 2.2.2 i riktlinjerna anges att barn till vårdnadshavare som är arbetslösa har rätt till 30-timmars förskola. Förvaltningen menar att denna riktlinje blir svår att följa i praktiken eftersom barnets förskola inte har möjlighet att kontrollera huruvida barnets vårdnadshavare är arbetslösa.

I samma stycke står det att barn till arbetslösa eller föräldralediga har rätt till plats i förskola 30 timmar i veckan och att dessa timmar kan fördelas på fyra eller fem dagar. Förvaltningen menar att denna skrivning kräver ett förtydligande om att barnet behöver ha samma schema för hela terminen, det vill säga att det är samma fyra eller fem dagar och samma tider dessa dagar som gäller för hela terminen.

Nuvarande skrivning kan tolkas som att det går att ha olika vistelsedagar och tider under en termin bara schemat lämnas in innan terminen startar.

Förvaltningen anser att texten ”*Staden behöver inte erbjuda en plats enligt ovan om det med hänsyn till barnets levnadsförhållanden eller situation i övrigt är uppenbart obehövt*” under avsnitt 2.3.4 är svår att tolka och inte behövs i riktlinjerna.

Ansökan och besked om plats

Under avsnitt 3.2 i riktlinjerna anges följande ”*Det tidigast möjliga datumet för att ansöka om plats i förskola och pedagogisk omsorg är barnets sexmånadersdag. Om ansökan inkommer tidigare, blir ködatumet automatiskt barnets sexmånadersdag*”.

Förvaltningen föreslår att den första meningen i stycket omformuleras eftersom det faktiskt är möjligt att söka plats tidigare än barnets sexmånadersdag, även om kötiden inte räknas förrän den dagen.

Enligt förslaget till nya riktlinjer ökas svarstiden för erbjudanden om plats till vårdnadshavare från 5 vardagar till 7 vardagar vilket förvaltningen bedömer kan få negativa konsekvenser för både vårdnadshavare och förskolor.

En svarstid på 7 vardagar innebär i praktiken 9 dagars svarstid eftersom minst en helg kommer att räknas in och ibland fler helgdagar. Placeringen av barn pågår under lång tid och många förändringar sker innan barnen börjar på förskolorna. Redan i början av året påbörjas till exempel placeringen av barn i augusti.

Den längre svarstiden för vårdnadshavarna innebär att placeringen av barn kommer att ta längre tid och därigenom kommer vårdnadshavare få erbjudande om plats senare i processen.

Med nuvarande svarstid på 5 vardagar kan till exempel barn fyra i kön till en förskola erbjudas plats tidigast 21 dagar efter att de tre första barnen i kön tackat nej.

Med den nya svarstiden på 7 vardagar kan barn fyra i kön tidigast få erbjudande om plats efter 27 dagar efter att de första tre barnen i kön erbjudits plats.

Den längre svarstiden innebär också att förskolor inte kan påbörja inskolningen när platsen blir ledig eftersom det inte är säkert att de första barnen i kön tackar ja och många barn som erbjuds plats går ofta på en förskola där de har en månads uppsägningstid.

Detta kan också påverka förskolornas ekonomi negativt eftersom det kommer bli vanligare att placeringen inte kan påbörjas innan den sista vardagen i månaden som är avläsningsdag för att få förskoleschablon.

Platsgaranti på kommunala förskolor

En stor förändring jämfört med nuvarande riktlinjer är att den så kallade platsgarantin bara ska erbjudas på kommunala förskolor.

Detta framgår under avsnitt 4.1.1 i riktlinjerna och gäller om barnet inte erbjuds plats på någon av de förskolor vårdnadshavarna valt. I samma avsnitt framgår det att barnet i dessa fall ska erbjudas plats så nära hemmet som möjligt.

Idag kan platsgaranti även erbjudas i fristående förskolor som är med i den gemensamma förskolekön.

Förvaltningen menar att det kan bli svårare att erbjuda platsgaranti för barn nära hemmet när de fristående förskolor inte är möjliga att erbjuda plats på. Detta kan i sin tur leda till att barnen behöver byta förskola fler gånger jämfört om de får sin platsgaranti i närheten av hemmet.

Urvalsregler

Förvaltningen anser att urvalsgrunderna till de kommunala förskolorna under 4.2.1 är relevanta men att det krävs ett förtydligande.

Förvaltningen har länge sett ett behov av att förtydliga hur urvalet av platser ska göras för platsgarantin om fler barn står i kö till en förskola än det finns platser.

Urvalsgrund 2 är för barn som har platsgaranti, urvalsgrund 3 för syskon och urvalsgrund 4 för barn med längst kötid. Om dessa urvalsgrunder skulle tillämpas fullt ut skulle det i praktiken bara vara barn med platsgaranti som får plats på vissa förskolor medan barn med lång kötid sällan skulle få plats på dessa förskolor.

Förvaltningen menar att det i riktlinjerna behöver framgå inom vilken tidsperiod urvalsgrund 2 d.v.s. platsgarantin ska gå före urvalsgrund 3 och 4. Idag tillämpar stadsdelsförvaltningarna urvalsgrunden platsgaranti på olika sätt.

Vissa förvaltningar placerar alltid barn utifrån denna urvalsgrund även långt innan inskolningsdatumet. Andra stadsdelsförvaltningar väntar ut att barnet ska få plats med några av sina fem val innan de ungefär en månad innan barnet ska börja låter barn med platsgaranti gå före barn med syskon eller längre kötid.

För kommunala förskolor är urvalsgrund 1 Barn med behov av stöd för sin utveckling i form av förskola enligt 8 kap. 7 och 14 §§ skollagen.

Denna urvalsgrund saknas för fristående förskolor i riktlinjerna vilket förvaltningen inte förstår orsaken till eftersom även de fristående förskolorna ska följa skollagen.

Övriga synpunkter

Ambitionen i riktlinjerna är att använda uppdaterade och relevanta begrepp, vilket förvaltningen anser är bra. Därför räcker det med att begreppet vårdnadshavare används och det behöver inte dubbleras med benämningen förälder.

I dokumentet behöver det klargöras vad som menas med Stockholm i till exempel följande text: *2.1.1 Stockholms stad erbjuder barn, som är folkbokförda eller i övrigt bosatta i Stockholm och som inte har börjat i någon utbildning för fullgörande av skolplikten, plats i förskola enligt vad som avses i avsnitt 2.2 och 2.3.*

Konsekvenser för barns rättigheter samt för jämställdhet

Förvaltningen bedömer att riktlinjerna i stort med nya formuleringar, struktur och tillägg utifrån ny lagstiftning inte innebär några negativa konsekvenser för barns rättigheter.

Förvaltningen ser dock att riktlinjernas skrivningar om att platsgaranti bara ska erbjudas kommunala förskolor och att fristående förskolor inte ska ha barn med behov av stöd för sin utveckling i form av förskola som första urvalsgrund, kan påverka barnen negativt.

Förslaget är vidare könsneutralt och får inga konsekvenser för jämställdhet mellan män och kvinnor.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Norra innerstadens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Anders Lindman (SD), se Reservationer m.m.

Reservation av Christina Messick (L) och Daniele Fava (C), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Carl Häggqvist (KD), likalydande med yrkandet från Petra Gardos Ek m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Norra innerstadens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen ser positivt på att delar i de föreslagna riktlinjerna har förtydligats men har också ett antal synpunkter, vilka redovisas nedan.

Förvaltningen anser att det är bra att de föreslagna riktlinjerna tydligare definierar vilka barn som har rätt till plats i stadens förskolor. Förvaltningen ser dock att det med fördel även hade kunnat tydliggöras vad som gäller för barn till diplomater, andra anställda på ambassader eller beskickning för land utanför EU.

I de föreslagna riktlinjerna har barn vars vårdnadshavare är arbetslösa fått begränsad vistelsetid i förskolan. Enligt nuvarande styrdokument har barn till arbetssökande rätt till heltid i förskolan, men genom de föreslagna riktlinjerna begränsas vistelsetiden till 30 timmar i veckan. Förvaltningen anser att det är viktigt att vid en sådan förändring beakta barnperspektivet och barns rätt till likvärdig förskola och utbildning oberoende av vårdnadshavarens situation. Detta nämns inte i sammanfattningen av förskoleförvaltningens barnkonsekvensanalys som något som har beaktats.

Förvaltningen önskar även att förändringen av vistelsetid efterföljs av tydliga arbetsrutiner. Det behöver finnas tydliga, och med fördel stadsgemensamma, rutiner för hur stadsdelsförvaltningarna ska kunna kontrollera och följa upp huruvida vårdnadshavarnas arbetssituation förändras. Förvaltningen ser också att den föreslagna ändringen av vistelsetid kan bli resurskrävande eftersom antalet ansökningar om avsteg troligen kommer att öka vilket då ger en ökad mängd ärenden att handlägga.

I de föreslagna riktlinjerna har svarstiden vid erbjudande om plats förlängts från fem till sju arbetsdagar. Förvaltningen ser att den förändrade svarstiden kan komma att ge negativa konsekvenser genom att processen fördröjs. Förändringen påverkar möjligheterna till skyndsamma erbjudanden och placering avsevärt. Att fördröja processen, vilket i förlängningen innebär att förskolorna behöver ha lediga platser längre tid än idag, ser förvaltningen även skulle ge ekonomiska konsekvenser.

Förvaltningen noterar att garantiplatser genom de föreslagna riktlinjerna enbart ska erbjudas vid kommunala förskolor. Enligt nuvarande styrdokument kan garantiplatser även erbjudas vid fristående förskolor. I Norra innerstadens stadsdelsnämndsområde finns nästan lika många fristående som kommunala förskolor, vilket innebär att förändringen medför en risk att barn som omfattas av platsgarantin kan komma att placeras på förskolor långt ifrån hemmet när fristående verksamheter inte längre kan erbjudas som garantiplats.

Förvaltningen förstår intentionen till förändringen som uppmuntrar till fler barn i nämndens förskolor, men ser att det i praktiken kan medföra negativa konsekvenser utifrån ett barnperspektiv. Det handlar bland annat om att barn riskerar att placeras på en kommunal förskola långt ifrån hemmet, trots att det kan finnas plats på en fristående förskola med bättre geografisk placering utifrån barnets hem. Det kan i sin tur leda till att barnet bara går en kort tid på sin garantiförskola, för att sedan byta till en fristående verksamhet närmare hemmet. Det skulle påverka kontinuiteten för det enskilda barnet, men också för de barngrupper som berörs.

Ytterligare en konsekvens som förvaltningen ser är att fristående förskolor som idag tar emot en stor andel garantibarn kan få ekonomiska utmaningar. I de fall fristående verksamheter inte kan bedriva lönsamma verksamheter ökar riskerna för nedläggning. Detta skulle i så fall medföra omplaceringar till kommunala förskolor vilket vore utmanande eftersom marginalerna inom nämndens förskolor i dagsläget är små.

Förvaltningen anser att nedläggning av fristående verksamheter inte är önskvärt utifrån ett barnperspektiv eftersom barnen då behöver bryta upp från sitt sammanhang och eventuellt placeras på en förskola längre ifrån hemmet. Som beskrivet ovan medför det en risk att barnet byter förskola fler gånger vilket påverkar kontinuiteten för det enskilda barnet och berörd barngrupp.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) och Karro Olofsson (C), se Reservationer m.m.

Reservation av Maria Sawon (SD), se Reservationer m.m.

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till de nya föreslagna riktlinjerna. De nya tydligare skrivningarna bidrar till mer likvärdiga bedömningar vid ansökning och placering och att barns rätt beaktas i högre grad.

I de föreslagna riktlinjerna föreslås att alla barn ska ha samma rätt till förskola vilket förvaltningen ser ligger väl i linje med barnkonventionen och alla barns rätt till utbildning.

Staden ska sträva efter att erbjuda barn, som har behov av förskola för en bättre språkutveckling i svenska, en plats utan att något önskemål om förskola har anmälts av barnets vårdnadshavare. Förvaltningen anser att stadsdelsförvaltningarna behöver stöd i hur dessa bedömningar ska ske. Dels utifrån att barnen ännu inte finns inom förskolans verksamhet samt vilka bedömningsgrunder som ska vara gällande. Förvaltningen anser också att det behöver förtydligas vilken kompetens den som bedömer detta ska ha. Staden ska hålla platsen reserverad för barnet, till och med en månad efter det datum då barnet tidigast kan tas emot. Förvaltningen ser att reserverade platser som står tomställda kan medföra ekonomiska konsekvenser i form av lokal- och personalkostnader för verksamheten.

I förslag till reviderade riktlinjer framgår att avsteg från turordningen normalt inte ska göras. Avsteg kan göras om det utifrån barnets behov eller familjens situation i övrigt föreligger synnerliga skäl. Förvaltningen ser att en definition av synnerliga skäl bör finnas med, detta för ökad likvärdig bedömning inom staden.

I de nya riktlinjerna framgår att placering genom platsgarantin endast ska göras i de verksamheter som enligt förslaget ska bidra till platsgarantin, det vill säga de kommunala verksamheterna. Befolkningsprognos för Stockholm stad och Skarpnäcks stadsdelsområde visar att antal barn i förskoleålder kommer att fortsätta minska de närmsta åren. För närvarande finns en överkapacitet av förskoleplatser inom stadsdelsområdet. Förvaltningen ser en potentiell utmaning framåt om fristående huvudmän inte kan bidra till platsgarantin när barnantalet åter ökar och därmed även behovet av förskoleplatser.

Under avsnittet som handlar om vistelsetid, föreslår förvaltningen att man ändrar skrivningen arbetslösa till arbetssökande.

Ur ett barnrättsperspektiv anser förvaltningen att det är positivt att skrivning om att förskoleplats inte kan sägas upp på grund av obetalda föräldraavgifter, har tagits bort i förslag till nya riktlinjer.

Förvaltningen anser slutligen att det är bra att arbetsformer utvecklas och att stöddokument tas fram inför tillämpning av reviderade riktlinjerna.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 12 juni 2025 följande.

Nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M), se Reservationer m.m.

Reservation av Tapani Juntunen (SD), se Reservationer m.m.

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m.fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl. (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP), se Reservationer m.m.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 8 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiva till att förskoleförvaltningen har tagit fram förslag till nytt styrdokument för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad. Förvaltningen ser mycket positivt på tydliga centrala riktlinjer för myndighetsutövning samt att information och blanketter ska se lika ut inom staden. Rätten till avsteg är ett beslut som behöver grundas i korrekta underlag både ur ett rättssäkert perspektiv samt för att förhindra otillåten påverkan. Nytt styrdokument medför behov av nya arbetsformer, stöddokument och framtagande av nytt externt informationsmaterial. I framtagande av dessa är förvaltningen gärna delaktiga.

Alla barn i staden erbjuds förskola

Förvaltningen ser det som mycket positivt att alla barn erbjuds förskoleplats. I dagsläget finns det utmaningar i att erbjuda förskola när inte alla intyg finns. Vidare är det även en utmaning med att olika intyg krävs beroende på om vårdnadshavare exempelvis har ett personnummer. Handläggning av förskoleplats kommer att kunna ske snabbare vilket kommer medföra att barn kan börja tidigare i förskolan. Förvaltningen ser även, utifrån ett barnrättsperspektiv, positivt på att barn som vistas i landet utan tillstånd har rätt till plats i förskola på samma sätt som folkbokförda barn har.

Kommunala verksamheter erbjuder garantiplatser

Att enbart förvaltningens kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats kan underlätta en långsiktig planering avseende behov av förskoleplatser. Förvaltningen har idag god kapacitet och kan erbjuda förskoleplats, det ser dock olika ut i olika stadsdelsområden gällande möjligheten att tillgodose önskemål och närhetsprincipen.

Uppsökande verksamhet påbörjas från två års ålder

Att uppsökande verksamhet startar vid två års ålder medför ingen påverkan av förvaltningens verksamhet. Förvaltningen skickar redan idag information om förskola till vårdnadshavare med tvååringar.

Vårdnadshavare ges längre tid att besvara platserbjudande

Förvaltningen ser, i dagsläget, inte behovet om att utöka svarstiden från nuvarande fem dagar till kommande sju vardagar. Förlängningen kan, vid förekomst av flera röda dagar, leda till betydligt längre svarstid. Det medför att ansökningsprocessen förlängs och längre väntetid för de vårdnadshavare som fortfarande står i kö och väntar på sitt erbjudande om plats. Grundtanken i att vårdnadshavare ska ha längre tid på sig att acceptera platsen är god men behöver ställas i relation till att övriga får vänta längre. Det finns samtidigt en risk att de som väntar erbjuds och väljer en annan placering, exempelvis från en fristående verksamhet. Förvaltningen tar idag kontakt med samtliga vårdnadshavare där svarstiden gått ut, för att informera om erbjudandet, och kan vid behov förlänga ansökningstiden. Förvaltningen ser därmed inte ett behov av att göra en generell förlängning av svarstiden. Vidare medför en längre svarstid ett behov av systemtekniska förändringar som behöver ses över centralt ifrån.

Ekonomiska konsekvenser

Att erbjuda förskola till alla barn medför troligt en ökad kostnad för förvaltningen. För de barn som inte finns registrerade enligt Skatteverket skulle en manuell hantering krävas för att få ersättning från staden.

Jämställdhetsanalys

Förslaget om nya riktlinjer medför att alla barn i staden har rätt till förskola. För kvinnor som idag är hemma med barn som idag inte har rätt till förskola kan ett barns deltagande i förskolan frigöra tid för exempelvis studier eller arbete. Nya riktlinjer kan därmed påverka kvinnors möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och bidra till att nå målet om ekonomisk jämställdhet. Deltagande i förskolan har positiva effekter på barns lärande, vilket framförallt är viktigt för pojkar, då de i genomsnitt har lägre skolresultat än flickor. Förslaget om att alla barn har rätt till förskola bidrar till en mer likvärdig skolstart för flickor och pojkar vilket kan stärka förutsättningarna att nå målet om jämställd utbildning.

Barnkonsekvensanalys

Nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg har en direkt påverkan på barn och deras vårdnadshavare. Att skifta fokus från kontroll av vårdnadshavarnas behov och rättigheter till att mer tydligt utgå från barnets behov

och bästa anser förvaltningen går i linje med barnkonventionens bestämmelser om att alla barn har samma rättigheter och att alla barn har rätt till utbildning. Barns rätt beaktas utifrån att alla barn erbjuds förskola samt mer likvärdiga bedömningar avseende ansökan om förskoleplats.

Att enbart kommunala förskolor ska erbjuda garantiplatser kan medföra att ett barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet och därefter byter förskola, med ny inskolning, personal och barngrupp. Förskoleförvaltningen identifierar denna risk och förvaltningen instämmer med att den finns. Förvaltningen ser samtidigt att vårdnadshavare i många fall väljer att behålla förskoleplatsen när de ser att barnet trivs och utvecklas. Förvaltningen behöver fortsatt följa befolkningsprognoser för att säkerställa tillgången till förskoleplatser samt utveckla den pedagogiska kvaliteten.

Södermalms stadsdelsnämnd

Södermalms stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni 2025 följande.

Södermalms stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen med följande tillägg:

Staden och den kommunala förskolan har ett vidare ansvar än de enskilda förskolorna. En enskild förskola har ansvar för de barn som går i deras skola. Staden måste sörja för alla barn. Det här är en fundamental skillnad som i än högre grad än idag borde präglade stadens framtida förskoleplanering.

Ett sätt att förfinas stadens uppföljningsmetoder och samtidigt underlätta föräldrarnas val vore att se över den nuvarande uppdelningen i kommunala och fristående förskolor. Staden borde undersöka möjligheten att låta idéburna och icke-vinstdrivna förskolor bilda en egen kategori.

Den som idag går in på Stockholms stad sida *Hitta förskola* och klickar i Södermalm kan välja mellan 113 förskolor. För att underlätta valet går det dessutom att söka på geografi och/eller organisationsform. I det senare fallet finns tre underkategorier: Kommunalt (47), Fristående (53) eller Fristående (föräldrakooperativ) (13).

I gruppen Fristående ingår både Katarina Västra Förskola, en idéburen verksamhet med en enda förskola, och Pysslingen med över 100 förskolor över hela landet. De senare är en del av AcadeMedia, en börsnoterad koncern som är ett av Sveriges största utbildningsföretag. Att båda dessa förskolor ingår i samma kategori gör att vi får en disparat grupp där risken är stor att skillnader inte tydliggörs, både vad gäller resultat och nöjdhet.

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfvärén (L), se *Reservationer m.m.*

Reservation av Martin Westmont (SD), se *Reservationer m.m.*

Ersättaryttrande av Erik Ehre (KD), likalydande med reservationen av Lars Rottem Krangnes (C) m.fl., se Reservationer m.m.

Södermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är överlag positiv till förslaget till *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. Förvaltningen har några förslag på förtydligande och justeringar av de föreslagna riktlinjerna.

Under punkt 2.2 Vistelsetid, är förslaget enligt riktlinjen att Barn till vårdnadshavare/föräldrar som är arbetslösa eller föräldralediga enligt föräldraledighetslagen (1995:584) för vård av annat barn, har rätt till plats i förskola i en omfattning om 30 timmar per vecka, (8 kap. 6 § skollagen). Vistelsetiden fördelas under fyra eller fem dagar, som huvudregel från kl. 08.00–09.00 till kl.14.00-16.00.

Förvaltningen undrar hur staden ska kontrollera om en förälder är arbetslös och håller sig till tidsramen. I barn och elev registret (BER) är det exempelvis inte möjligt att se vart en inkomst kommer ifrån, om det är lön eller arbetslöshetsersättning. Samt hur förskolorna ska förhålla sig till detta om en förälder får ett heltidsjobb med kort varsel och behöver heltid med någon dags varsel för annars tappar de a-kassa om de inte tar arbetet. Detta eftersom schemat ska förläggas per termin för arbetslösa.

Under punkt 3.5, är förslaget att Besked om erbjuden plats accepteras eller inte ska 1.lämnas inom sju vardagar från det datum då erbjudande skickats, om inte annat angivits i erbjudandet. 2. Om vårdnadshavaren inte svarar inom angiven tid, förfaller erbjudandet och därmed även platsen i kön. Förvaltningen anser att sju vardagar är väldigt lång tid. Det kan innebära att ett erbjudande kommer som mest ligga ute 12 dagar och på den 13:e dagen kan dettas bort om förälder inte har svarat Vid röda dagar så kommer svarstiden förlängas ytterligare. Förskolorna har i dagens läge svårt att fylla en plats under terminen. Ändras det till sju vardagar kommer handläggningen av kommunala förskoleplatser försvåras och platser kommer att stå tomma längre än vad de gör idag. Medborgarna kommer få besked om plats senare eftersom det kommer ta längre tid att erbjuda från kö eller garantiplaceringar om vi ska kunna göra hållbara placeringar. För handläggarna kommer det innebära att arbetet med intag måste starta tidigare inför de stora intagen januari och augusti, vilket gör flexibiliteten mindre för förälder och deras eventuella ändringar i ansökan när de kanske får ett erbjudande under höstterminen när de önskar plats i augusti året efter. Handläggarna behöver också räkna manuellt sju vardagar för att lägga in det i systemet för varje enskilt erbjudande eftersom den funktionen inte finns i BER, att räkna bort helger eller röda dagar.

När det gäller, Om vårdnadshavaren inte svarar inom angiven tid, förfaller erbjudandet och därmed även platsen i kön, kan det behöva förtydligas vad som menas. Innebär detta att hela kön/ansökan eller att köplatsen till just den förskolan försvinner.

Under punkt 4.1.3, Vid flytt till ett annat stadsdelsnämndsområde inom staden och om ansökan görs före flytt, förnyas platsgarantin, enligt avsnitt 4.1.1. För förnyad platsgaranti, ska en ny ansökan göras. Den nya adressen och folkbokföringsdatum ska anges i ansökan.

Förvaltningen anser att även inflyttningsdatum behöver anges i ansökan. Det står inte konsekvent om flytt och vad som ska anges vid en flyttansökan. Innebär detta att det ska vara olika beroende på om man flyttar in från annan kommun jämfört med om man flyttar inom Stockholm stad. Det behöver därför förtydligas.

Under punkt 4.3.1 Förskola ska tillhandahållas alla helgfria vardagar förutom julafton, nyårsafton och midsommarafton inom ramtiden kl. 06.30 – 18.30. Verksamhetens faktiska öppettider fastställs utifrån vårdnadshavarnas/föräldrarnas önskemål om daglig vistelsetid för barnet. Vid ändringar av vistelsetid ska föräldrar anmäla detta senast 14 dagar innan förändringen träder i kraft. Verksamheten ska, om situationen så kräver, omgående tillgodose det förändrade behovet.

Förvaltningen tycker att det vore bra med ett förtydligande av vad som krävs för att omgående tillgodose det förändrade behovet av vistelsetiden. Detta då troligtvis de flesta som ansöker om detta kommer tycka att just deras situation kräver att schemat ska ändras med kortare varsel.

Under punkt 5.2.2 Om mottagande inte kan beviljas enligt 8 kap. 13 § skollagen eller om vårdnadshavaren önskar byta till en förskola i den nya hemkommunen, får platsen behållas i högst två månader efter utflyttning till annan kommun. Avgift debiteras av hemkommunen.

Förvaltningen kan även här se ett behov av att detta förtydligas då detta gäller om det skrivs ett avtal där den andra kommunen betalar för platsen, då debiterar hemkommunen avgiften. Skrivs inte avtal eller den andra kommunen motsätter sig att betala för platsen så sägs platsen upp.

Barnrättsanalys

Förskoleförvaltningen har i utredningen gjort en barnkonsekvensanalys utifrån föreslagna riktlinjer. I barnkonsekvensanalysen framkommer i huvudsak följande. Förvaltningen bedömer att nya formuleringar, struktur och tillägg utifrån ny lagstiftning inte innebär några negativa konsekvenser för barns rättigheter.

Avseende att riktlinjerna är styrande för kommunal verksamhet och vägledande för enskilda huvudmän bedömer förvaltningen inte innebära negativa konsekvenser för barn, däremot kan servicekvaliteten variera mellan regiformerna. Vad avser tillägg om att alla barn i staden ska erbjudas förskola bedömer förvaltningen att konsekvenserna, på lång sikt, är positiva och i linje med barns bästa och barns rättigheter. Vidare innebär mer likvärdiga bedömningar i staden vid ansökning och placering att barns rätt beaktas i högre grad.

Gällande tillägg om att kommunala verksamheter ska erbjuda garantiplats visar förvaltningens utredning att det kan innebära en risk för mindre hållbara placeringar enligt närhetsprincipen i bostadsområden med få kommunala förskoleplatser. Det skulle kunna innebära att ett barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet och därefter byter förskola, med ny inskolning, personal och barngrupp som följd. Att barns behov av trygghet och kontinuitet åsidosätts innebär, enligt förvaltningens bedömning, en risk för att principen om barnets bästa kan äventyras. Detta innebär att stadsdelsförvaltningarna behöver arbeta proaktivt med att säkerställa tillgången till kommunal förskola i staden.

Jämställdhetsanalys

Förslaget är könsneutralt och får inga konsekvenser för jämställdhet mellan män och kvinnor.

Reservationer m.m.

Förskolenämnden

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

1. att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att förvaltningen tar bort formuleringen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avslå förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen.

Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmarna. Vänsterpartiets viljeinriktning

är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Ismail Ali (C)

1. Förskolenämnden avslår förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska

erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation av Hanna Wistrand (L)

1. Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföras

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Johan Duvdahl (C)

1. Bromma stadsdelsnämnd avslår förvaltningens tjänsteutlåtande
2. Att därutöver anföras

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Reservation av Peter Backlund (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Emelie Wassermann (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Att rätten till plats i förskola föreslås omfatta även barn som vistas i landet utan tillstånd eller som inte är folkbokförda i staden är något vi starkt motsätter oss. Skattefinansierad barnomsorg ska i första hand tillkomma barn till folkbokförda kommuninvånare. Att erbjuda förskola till barn vars vårdnadshavare väljer att vistas i landet illegalt sänder ut fel signaler och utgör incitament för att stanna kvar i landet.

Vi är också kritiska till att reglerna om omsorg på obekväm arbetstid tas bort helt. Detta riskerar att drabba familjer där föräldrar arbetar i vård, omsorg, handel eller andra verksamheter utanför kontorstid.

Vi vill även betona vikten av ekonomiskt ansvar. Att slopa kravet på att avgifter ska vara betalda för att erhålla ny plats underminerar betalningsviljan och rättvisan i systemet.

Sammanfattningsvis anser Sverigedemokraterna att riktlinjerna i flera avseenden försvagar föräldrars ansvar, ökar den kommunala administrationen, urholkar principen om att välfärden ska tillfalla dem som har rätt att vara i landet, samt försämrar valfriheten i barnomsorgen. Vi avstyrker därför dessa delar av förslaget.

Farsta stadsdelsnämnd

Reservation av Olof Peterson m.fl. (M) och Camilla Bergman (L)

1. Att delvis tillstyrka remissen om riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
2. Att avstyrka formuleringen i riktlinjen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avstyrka förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. Att därutöver anföra:

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen. Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt.

Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmarna. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Leif Söderström (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser. Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av

trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan. Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd

Reservation av Johan Nilsson m.fl. (M)

1. Att delvis tillstyrka remissen om riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
2. Att avstyrka formuleringen i riktlinjen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avstyrka förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. Att därutöver anföras.

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen. Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som

familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmarna. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Runar Finnman (SD)

1. Sverigedemokraterna yrkar på att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand yrka på att avslå förvaltningens förslag till beslut.

Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående

aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Reservation av Robin Nilsen (L)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra.

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Reservation av Fatima Nur (L), Michaela Hollis (KD) och Saad Gourrada (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Aras Amin m.fl. (M) och Pär Gustavsson (SD)

1. Att delvis tillstyrka remissen om riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
2. Att avstyrka formuleringen i riktlinjen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avstyrka förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. Att därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen. Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer.

Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmare. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Järva stadsdelsnämnd

Reservation av Ole-Jörgen Persson m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att stadsdelsnämnden uttalar att formuleringen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad ska tas bort
3. Att stadsdelsnämnden uttalar att förslaget om att fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad ska tas bort
4. Samt därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen.

Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd att vistas här har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige befinner hela familjen sig i en mycket utsatt situation.

Sverige behöver vara tydliga med att personer som inte har rätt att vistas i Sverige ska lämna landet. Att skicka dubbla signaler, dvs att erbjuda barn till papperslösa rätt att gå i förskolan i Stockholm urholkar svensk migrationspolitik och skadar möjligheterna för samhället att arbeta emot uppkomsten av parallellsamhällen och segregation.

Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd, inte göra tvärt om.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet. Det vänder vi oss emot.

Reservation av Ghazal Saberian (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Reservation av Åsa Nilsson Söderström (L) och Patrick Amofah (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Charlotta Schenholm (L)

1. 1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. 2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. 3. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Henrik Sjölander m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att föreslå följande ändringar i Riktlinjer för ansökan och placering i förskolan och pedagogisk omsorg:
 - a) Formuleringen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan utgår;
 - b) Förslaget om att fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser avslås
3. Att därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen.

Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmarna. Majoritetens viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på stadsdelsförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att göra det svårare att erbjuda platsgaranti för barn nära hemmet, vilket i sin tur kan

leda till att barnen behöver byta förskola flera gånger jämfört om de får sin platsgaranti i närheten av hemmet. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Liliane Åkerlund (SD)

1. Kungsholmens stadsdelsnämnd avslår förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna ifrågasätter att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Norra innerstadens stadsdelsnämnd

Reservation av Petra Gardos Ek m.fl. (M)

1. Att delvis tillstyrka remissen om riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.

2. Att avstyrka formuleringen i riktlinjen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
3. Att avstyrka förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad.
4. Att därutöver anföra:

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen. Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer. Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmarna. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Anders Lindman (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förskoleförvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas. Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Reservation av Christina Messick (L) och Daniele Fava (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra:

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål. För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (M), Lena Kling (L) och Karro Olofsson (C)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att den föreslagna ändringen om att enbart erbjuda garantiplats på kommunala förskolor stryks, innan staden antar nya riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg.
3. Att därutöver anföra

Av ärendet framgår att riktlinjerna för ansökan och placering i förskola i Stockholms stad nu föreslås ändras. En av de största förändringarna är att garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Reservation av Maria Sawon (SD)

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna uttrycker oro över det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal

och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Reservation av Sophia Granswed Baat m.fl. (M)

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att förvaltningen tar bort formuleringen om att barn som vistas i Sverige utan tillstånd har rätt till plats i förskolan i *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*.
3. Att avslå förslaget om fristående förskolor inte längre ska tillhandahålla garantiplatser i *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*.
4. därutöver anföra

I dag bor ett okänt antal människor i Sverige utan tillstånd, men uppskattningsvis är det drygt 100 000 personer. Att Socialdemokraterna tillsammans med sina samarbetspartier skapar incitament för att hålla sig kvar i Sverige är mycket olyckligt. Det här förslaget till riktlinjer skadar försöken att komma till bukt med skuggsamhället, men ytterst skadar det barnet och familjen.

Föräldrar som befinner sig i Sverige utan tillstånd har mycket svårt att ge sina barn den uppväxt de förtjänar. Föräldrarna kan inte få arbetstillstånd och utanförskapet riskerar att bli långvarigt. Utan att kunna arbeta i den lagliga ekonomin och utan möjlighet att planera för en långsiktig vistelse i Sverige kommer familjen att leva dag till dag, och hela familjen befinner sig i en mycket utsatt situation.

Det här förslaget är ogenomtänkt och konsekvenserna av att offentliga Sverige ger olika signaler drabbar barnet hårdast. Det är faktiskt inhumant att ge barnet tillgång till förskolan där barnet kan börja bygga en relation till Sverige, samtidigt som familjen så småningom kommer komma att behöva lämna landet. Samhället måste vara konsekvent, och får man avslag är det långsiktigt bästa att snabbt återvända.

Barn som lever i skuggsamhället är svårare att stödja om barnet far illa och gång på gång varnar myndigheter för att barn i skuggsamhället växer upp i högriskmiljöer.

Stockholms stad måste bidra till att minska incitamenten för att stanna i Sverige utan tillstånd.

Att den styrande majoriteten sätter ideologi före barnfamiljers bästa är tydligt. Socialdemokraterna och dess samarbetspartier vill alltså ta bort 248 fristående verksamheter från systemet som tillhandahåller garantiplatser. Att förbjuda fristående aktörer från att bidra skulle allvarligt försämra möjligheten för stockholmsföräldrar att få ihop livspusslet.

Den styrande majoriteten säger sig verka för en ökad inskrivningsgrad i förskolan, men samtidigt vill de ta bort garantiplatser nära hemmet. Logiken haltar när ideologi prioriteras över att förenkla vardagen för stockholmare. Vänsterpartiets viljeinriktning är tydlig – de fristående aktörerna ska bort och förskolorna ska bli kommunala. Låt oss istället lyssna på förskoleförvaltningen som skriver att det här förslaget riskerar att åsidosätta principen om barnets bästa. Att barn börjar på förskolor längre ifrån hemmet än nödvändigt på grund av politiska beslut kan vi inte ställa oss bakom. Vi värnar barnets rätt att snabbt få en förskoleplats nära sitt hem, för både barnet och föräldrarnas bästa.

Därför uppmanar vi den styrande majoriteten att ta av sig de ideologiska skygglapparna, att lyssna på sin förvaltning och slopa den här förändringen.

Reservation av Tapani Juntunen (SD)

1. Att nämnden godkänner Sverigedemokraternas förslag till beslut som svar på remissen.
2. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet med anledning av det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Enligt förskoleförvaltningens egen konsekvensanalys innebär detta förslag en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förskoleförvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.

Särskilt uttalande av Stephan Guiance m.fl. (S), Shamso Ali Hassan m.fl. (V) och Karmapriya Muschott m.fl. (MP)

Majoriteten vill tacka förvaltningen för ett mycket givande remissvar på de föreslagna förändringarna i *Riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad*. Särskilt uppskattat är förvaltningens resonemang kring och vägande av för- och nackdelar med den föreslagna förlängningen av svarstid för vårdnadshavare vid erbjudande om plats, ett klokt medskick till KS.

En förändring av riktlinjer för ansökan till förskolan kan tyckas byråkratiskt men Majoritetens förslag till uppdaterade riktlinjer innehåller två mycket viktiga förändringar, att de kommunala förskolorna ska tillhandahålla garantiplatser och att alla barn ska ges möjlighet till förskola.

Syftet med den första förändringen är att underlätta för den kommunala verksamhetens långsiktiga planering av antalet platser då endast de kommunala förskolorna ansvarar för platsgarantin. Platsgarantin innebär fortsatt att barn har rätt till en plats i förskolan från ett års ålder, skillnaden blir att dessa garanterade platser alltid tillhandahålls av de kommunala förskolorna och inte av fristående aktörer. Utöver att underlätta planering för verksamheter innebär denna förändring att föräldrar som vill ha sina barn i kommunal förskola i väntan på en ledig plats i sin önskade förskola inte tvingas placera sitt barn i privat verksamhet. Detta är särskilt viktigt då den kommunala verksamheten har betydligt högre andel legitimerade förskollärare än den enskilda verksamheten och alla förskolebarn har rätt till lärarledd undervisning. Vidare är en stor andel av de fristående förskolorna företag som drivs med vinstintresse. Om våra barn slutar vara lönsamma för dessa företag kommer de inte fortsätta bedriva sin verksamhet och att då räkna med dessa för att tillhandahålla garantiplatser som ska säkerställa alla barn rätt till skolgång är ett mycket sårbart system. Vi i majoriteten vill aldrig äventyra vår yngsta barns rätt till skolgång och det är hög tid att enbart de verksamheter som endast har våra barns undervisning som intresse förväntas tillhandahålla garantiplatser.

Den andra förändringen i riktlinjerna innebär att alla barn som är bosatta i staden har rätt till förskola. Förändringen innebär bland annat att barn till asylsökande, barn med tidsbegränsat uppehållstillstånd och barn som vistas i landet utan tillstånd har rätt till plats i förskola på samma sätt som folkbokförda barn har. riktlinjerna för Stockholms

förskola kommer genom detta i linje med skollagen och säkerställer därigenom att förskolan lever upp till barnkonventionen gällande alla barns lika rättigheter och alla barn rätt till skolgång.

Förändringen kommer underlätta administrationen av dessa barn så de kan börja i förskolan tidigare och mindre arbete behöver läggas på icke-undervisningsnära uppgifter. Att alla barn får möjlighet att gå i förskola är viktigt både för barnets egen sociala utveckling och utbildning och för såväl barnet som familjens integration i Sverige. I en tid där migranternas rättigheter alltmer ifrågasätts ställer sig Majoriteten på barnens sida och prioriterar barnrättsperspektivet över ideologiskt drivna övertygelser att begränsa och straffa migranter.

Södermalms stadsdelsnämnd

Reservation av Lars Rottem Krangnes (C), Jonas Nilsson m.fl. (M) och Anne-Lie Elfven (L)

1. Att Södermalms stadsdelsnämnd avstyrker förslaget till riktlinjer för ansökan och placering i förskola och pedagogisk omsorg i Stockholms stad,
2. Att därutöver anföra:

Av förslaget från förskoleförvaltningen framgår att så kallade garantiplatser enbart ska erbjudas i kommunala förskolor, vilket innebär att fristående förskolor utesluts från garantisystemet.

Vi ser med stor oro på det förslag som nu ligger på bordet. Det riskerar att utesluta cirka en tredjedel av förskolorna som alternativ för föräldrar vid en placering, vilket kraftigt begränsar möjligheten att välja en förskola som passar barnets behov och familjens önskemål.

För många familjer innebär detta att de tvingas acceptera en placering på en förskola som de egentligen inte vill ha – kanske för att den ligger för långt bort eller inte motsvarar deras krav. Konsekvensen blir en ökad risk för att barnen måste byta förskola längre fram, vilket skapar otrygghet både för barnet och föräldrarna.

Stadsdelsförvaltningen pekar i sitt tjänsteutlåtande på risken för att fler barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet och därefter byter förskola, med ny inskolning, personal och barngrupp som följd. Att barns behov av trygghet och kontinuitet åsidosätts innebär, enligt förvaltningens bedömning, en risk för att principen om barnets bästa kan äventyras. Tyvärr ser vi här ytterligare ett exempel på att vänsterstyret sätter ideologi över kvalitet, valfrihet, ekonomisk hållbarhet och i detta fall även barnets bästa.

Mot bakgrund av detta bör förslaget i sin nuvarande form avstyrkas.

Reservation av Martin Westmont (SD)

1. Att återremittera ärendet.
2. Att i andra hand avslå förvaltningens förslag till beslut.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna vill återremittera ärendet till förvaltningen och vill att yttrandet problematiserar det föreslagna tillägget att endast kommunala förskolor ska erbjuda garantiplats. Detta förslag innebär en tydlig risk för mindre hållbara placeringar, särskilt i bostadsområden där det finns få kommunala förskoleplatser.

Det framgår att barn kan komma att erbjudas plats längre bort från hemmet, vilket i förlängningen kan leda till byte av förskola – och därmed ny inskolning, ny personal och en ny barngrupp. Detta rimmar illa med barns behov av trygghet, stabilitet och kontinuitet under de tidiga åren. En sådan utveckling riskerar, enligt förvaltningens bedömning, att stå i strid med principen om barnets bästa.

Sverigedemokraterna menar att detta endast är ännu ett försök från vänstermajoriteten att, av ideologiska skäl och utan hänsyn till barnens bästa, försvåra för fristående aktörer att verka på lika villkor. I praktiken innebär det en nedmontering av valfriheten för vårdnadshavare, samtidigt som barns behov riskerar att hamna i skymundan.

Det är dessutom högst anmärkningsvärt att riktlinjerna föreslår att personer som saknar laglig rätt att vistas i landet ska erbjudas förskoleverksamhet i Stockholm på samma villkor som övriga – en formulering som helt bör strykas.

Mot denna bakgrund anser Sverigedemokraterna att förslaget måste ses över. Konsekvenserna för barnens trygghet och förutsättningar till en god start i förskolan är så pass allvarliga att ärendet bör återremitteras för vidare beredning, med särskilt fokus på att säkerställa att alla barns behov tillgodoses – oavsett huvudman för verksamheten.